

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I és S Z É P I R O D A L M I L A P.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagytemető utca 519 szám.

Sápszky Zs. könyvnyomda

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Félsz. évre 5 frt — kr. — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Hirdetések árszabályszerint vétetnek fel.

Egyes számok kaphatók:

Lővenfeld Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.

Előfizetési felhívás.

A közeledő negyedév alkalmából felhívjuk olvasóközönségünket előfizetéseik megtételére.

Azoknak, kik talán lapunk megismosodására várnak, s ettől teszik függővé anyagi pártolásaikat, tisztelettel kijelentjük, hogy lapunk fennállása tekintetéből semmiféle aggodalomnak helye nincs.

Kellő szellemi és anyagi támogatás mellett kezdte meg a lap működését, s ha a pártolás az eddigi úton halad, úgy a jövő év elejéig egy teljesen megerősödött vidéki lap lesz a »Szarvas«. Hogy ezt elérhessük, kérjük az előfizetési pénzeket mielőbb lapunk kiadóhivatalába (Sápszky Zs. nyomda, nagytemető utca 519 házszám) küldeni, hol azok szabályszerűleg nyugtáztatnak.

Lapunk nagyobb elterjedése érdekében Kalmár Dániel ár mellett, számonkénti elárúrással még Lővenfeld Soma kereskedő urat is megbíztuk.

Mindkét helyen lapunk számonként 5 kr-ért hapható.

Előfizetési feltételeink:

Egy évre . 5 frt — kr.

Félévre . . 2 » 50 »

Negyedévre 1 » 25 »

Egyes szám ára 5 kr.

Mihályi József és Sápszky János
laptulajdonosok.

Hirdessünk magyarul!

A »Sas« vendéglőben tartott Kossuth-közyvacsorán Boros Mihály helybeli néptanító egy, a helyi sajtót már régebben foglalkoztató, eszmét pendített meg, ugyanis határos beszédében rámutatott azon sajnos körülményre, hogy az ág. hitv. evangélikus egyház magyar ajkú hívei, a hosszúra terjedő tólistentisztelet miatt az Úrházát alig látogathatják. Lelkes szavakkal hívta fel a közönséget, hogy hasson oda, miszerint minden harmadik istentisztelet teljesen magyar legyen, melyen ugyanazon hívek jelenvén meg, mint

a másik kettőn, ez által a magyarosodás ügye is előmozdíthatnék.

Mint mondók ez eszme a helyi lapokban már kellőleg megvilátva lett, most már csak annak életbeléptetése lenne szükséges.

Mi azonban még egy másik fontos körülményre is felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét: a tót publicációra.

Városunkban az 1890-évi népszámlálás szerint 10.769 magyar anyanyelvű lakos van, tehát a város csaknem fele magyar. A másik fele igaz, hogy tótajkunak vallotta magát, de azért alig van köztük egy is, ki magyarul ne tudna. Vajjon ha a tót publicáció helyett az illető hirdető, egyszerre magyarul kezdene beszélni, ártalmára volna ez közönségünknek? Igen, de erre azt vetik ellen, hogy hiszen van magyar publicáció is a katolikus templom előtt.

— Olesó mentség! Szarvas városának jegyzőkönyvi nyelve, e város lakosainak szabad elhatározásából a magyar lévén, joggal várhatjuk el

T Á R C Z A.

Becsese drága emlék...

Becsese drága emlék
Amit adott nekem:
Itt hordozom mindig
Szerető szívében.

Ahitattal nézem
Elmerengve rajta,
Áldott legyen a kéz
A mely nekem adta.

A lét közelmé közt
Hogynha álcozom,
Ez a selgem hajjárt
Azt susogja nekem,

Hogy milyen szép volna
Törled az árt,
Körödben nem érne
Boldogságom végt!

A cukorsütemény.

Higgyék el uraim és hölgyeim, hogy nincs kedvesebb női teremtes a világon az

én kis cousine-omnál. És ha hallanák, milyen érdekesen tudesevegni azokról az ártatlan és mégis érdekes eseményekről, miket még növendékkorában a növeldebe élt át!

Ha megajándékoznak pár perezig türelemmel, úgy közlik önökkel, egyet a sok közül.

A szót hágomnak engedem át, mivel én úgysem tudnám azt oly érdekesen elmesélni, mint ő.

Ha kiszabadultunk az iskolából első és legkedvesebb dolgunk volt a kertbe futni, hol bokor trefák, pajkos játékok közepette csakhamar feledtük az iskola fáradalmait.

Voltak néhányan közülünk, akik már nagy lányoknak tartották magukat és eleget sirtak, hogy még nincs hosszú ruhájuk, ezek sohasem vettek részt játékainkban.

Ilyen volt Lujza barátnőm is. Sokkal inkább szeretett a nagy kökerítés mellett selálgatni, és gyönyörködni a kívülről árt hallatszós esikorgásban, amit az elszórt kavicsokon a járókelők léptei okoztak.

(Lehet, hogy még elképzelte magának hozzá a kis laktopánt, a kockás nadrágot, fekete kabátot, fehér mellényt és a magas ezilindert; no, meg egy csinos jogszarcot; egy szóval »őt«.)

Azon a napon is a melyben az elmondandó esemény történt — ott sétált; de kivételesen nem egyedül. Én is vele voltam. Sokáig szótlanul haladtunk egymás mellett, egy szerre csak felsóhajt Lujza:

— »Hallod Malvin, úgy ehetném süteményt! De mikor még csak cukrászboltban se szabad mennünk. Igazán türehetlen rabállapot ez a miénk!»

De a pusztán panasza és zúgolódás nem használ semmit. Beláttuk ezt mi is, s azért tette határozottuk el magunkat. Sokáig törtük fejünket, hogyan lehetne süteményt szerezni. Gondolkozásomból Lujza csengő kacajja vert fel:

— »Hahaha! Megvan!»

— »Az istenért csak nem akarsz tán kiszökni az intézetből?» kértem tőle félénken.

— »Ah, dehogy!» — felelé — »Hanem úgy teszek, hogy ha majd erre megy valaki, talán épen »ő«, hát majd elkezddek hangosan sóhajtozni, hogy mennyire szeretnék süteményt enni! Hát ha megszán bennünket az a valaki, és meglep egy csomag cukorral meg süteménnyel.

A terv tetszésben részesült. Elhatároztuk, hogy végre is hajtjuk. Most már

azt is, hogy a hatósági rendeletek, értesítések, felhívások stb. magyar nyelven közöltesse: a polgársággal mind a két templom előtt.

Ezzel összefüggőleg a dobszóval hirdetésnek is magyar nyelven kellene történnie.

Felhívjuk mindazokat, kik a magyarosodás ügyét keblükön hordozzák, és így ez eszmét is pártolják, indításnak körükben egy mozgalmat e cél elérése tekintetéből, bocsássanak ki aláírási íveket az illető hatósághoz intézendő ez ügybeni kérvény támogatása végett, s mi hisszük, hogy ha a hatóság látja azt, miszerint a város közönségének egy nagyrésze komolyan foglalkozik a magyar publikáció eszméjével, rövid idő alatt elérjük, hogy az evang. nagytemplom előtt is magyarul hirdetnek.

A jövedelem.

(Folytatás.)

Az is igaz, hogy nagyon sokan vagyunk, és a hol annyian osztozkodnak, ott csak kis falat jut egynek-egynek, de szintén gaz, hogy a hol sok az ember, ott nagy a kereslet és szükséglet is, mert mindegyiknek van valami szüksége, csekély és gyakori nyereség pedig többet ér a nagynál, mely ritkánköszön be és így mégis a munka a nyerő.

De hát mi az a munka? — A munka egyszersmind a javad és annak alkotása, melyből jövedelmet és hasznat húzunk, mely szükségleteinknek szolgál. A munkában vagyunk ömagunk, a többi körülöttünk csupaköd, ha belekapunk, nem tudhatjuk, mit

markolunk meg. Dolgozzál! ez a legrégibb istenparancsolat s midőn az mondatott Ádámnak:

»Arczod verejtékében eszed ezentúl kenyeredet«, az nem volt olyan nagy büntetés, mint a milyennek látszik, mert a munka az egészség, jóllet, tisztesség, szabadság és minden erőnynek kútforrása.

De hát hogyan tesszük szert a jövedelemre a munka által. Minden munkára szükséges anyag, erő és idő, értékét nem csak a maga jósága, de a kereslet is határozza meg, s ez a pénzérték. Itt most hát az a jelszó: ismeret lehetőség és akarati közreműködése teremti meg a mestert. Az ismeret hatalom! — mondá egy híres angol államférfi (lord Brougham államkancellár) — mert ez tanít minket a környezetünket képező tárgyak megismerésére és felhasználására. Az ilyen ismeret vagy tudást megszerezhetjük részint mindennek figyelmes felélése által, a mi látkörünkön feltűnik, részint hasznos szakkönyvek színtolyan figyelmes tanulmányozása által. De e kettő úgy válik igazán hasznunkra, ha komolyan gondolkodunk felőle, magunk elé képzeljük, a más ismertekkel összehasonlítjuk és következtetünk s így mindent, a mit észlelünk, tanultunk, így módon sajátunkká tesszük, úgyiszlóván mint a testi táplálékot az emésztés által. S ha így folyton gyarapítjuk ismereteinket gyakorlás által, helyes ügyes séget szerzünk hivatalbeli munkánkban, akkor el is találjuk a helyes utat, melyen előre haladunk, mert a ki nem halad, az hátra marad. Annyi okvetetlen szükséges, hogy a mozgalom legyen napunk rendezője és munkánk vezetője, mert csak úgy állhatjuk meg helyünket a hullámozó, tolongó, előre törekvő tömegek közt, s ha még hozzá fentartjuk ömagunkban azt a helyes kitartást és bátorságot, mely messzebbre lát az orrunk hegyénél, és a becsületességgel karöltve járunk, akkor munkánk soha sem

csak az alkalmat kellett várni a mely-hála a véletlen szerencsének! — nem sokáig váratott magára.

Alig pár perc múlva léptek zaja hallatszott, még pedig könnyű dandys léptek.

Lujza ugyancsak kitért magáért. Ugy sóhajtozott, mint valami drámai színésznő.

Csak hogy sóhaja a czukorsütemény felé repült.

A csikorgás e drámai jelenet alatt szünetelt.

Azután annál gyorsabb lett. De az illető nem folytatta útját, hanem megfordult, és arra ment, a honnan jött.

— »Na ez jó jel!« gondoltuk. Ez most biztosan a süteményért megy vissza.

Izgatottan vártuk a dolog lefolyását. Körülbelül egy negyed óra múlva ismét léptek zaja, hallatszott, — gyorsan odafutunk és tisztán hallottuk amint valaki tiatokban azt mondja!

»Psz! psz!«

Amint felfektettünk, ugyanakkor repült be a kertbe egy jókora csomag. —

A legfinomabb czukorkákkal és süteményekkel volt tele.

Nem tudom okát még most sem magyarázni, hogy mi lett akkor bennünket: de egyikünk sem mert beleharapni, bár-

mint vágyódtunk is ezelőtt utána. Bántott a lelkiismeret, hogy nem egyenes uton jutottunk hozzá.

Ekkor az a mentő gondolatom támadt, hogy vigyük el a csomagot az igazgatónének és mondjuk el, hogy valaki bedobta. Biztosra vehetjük, hogy azt fogja mondani:

— »Csak egyék meg nyugodt lelkiismerettel.«

Az elhatározást tett követte.

Az igazgatónőt éppen rossz kedvében találtuk. Remegve adtuk elő az ügyet, figyelmesen végig hallgatta s azzal a csomagot asztalára helyezve, kinyilatkoztatta, hogy abból enni nem illik.

Mi még akkor is reménykedtünk, hogy ha ma nem is, de holnap bizonyosan átadja a süteményeket.

Másnap valami ürügy alatt bementünk az igazgatóné szobájába, mikor otthon nem volt és rémülve vettük észre, hogy a czukorsüteménynek — hiált helye.

Rosznyelvek azt beszélik, hogy az igazgatónő a mi drága süteményünket thea mellett vendégeivel elköltötte.

Válják egészségre!

Labos Iván

lesz hiába való s jövedelmünk biztosítva lesz.

Hanem kezdetben elégedjünk meg a mindennapi kenyérrel s ne kívánjunk melléje finom peccsenyét is, s hogy a szorgalmas kéz számára a mindennapi kenyér nem éppen elérhetetlen, elvitázhatlan tény, s mind azon elzúllott, tönkre ment, erkölcsileg süllyedt öngyilkosok közül, kik a jelenkorban úgyiszlóván a napnak minden órájában a nyomor miatt a halálba menekülnek, vajmi kevesen vannak, a kiket a mindennapi kenyér, de inkább a melléje kívánt peccsenye hiánya kerget az örvénybe.

S most még a tőkéről is kell szólnunk, mely azonban nem csak pénzről áll. Az emberek nagyobb, sokkal nagyobb része nem bír azon tőkével, mely pénz- vagy ingatlan birtokból áll, de tőkéről megáldá azokat is a gondoskodó anyatermészet, ez pedig nem más, mint a munkaképesség és erő; ezért oda kell törekednie mindenkinek, hogy ezt a tőkéjét el ne fecsérelje könnyelmű, haszontalan módon, ezen tőkének őre legyen mértékletesség, józanulás és kötelességérzet, akkor gyarapodni és dúsan fog kamatozni.

HIREK.

— A megyebizottsági gyűlésen a választások a következőképen ejtettek meg. A nyugalomba helyezett Nagy Károly helyébe Jancsovics Péter árvaszéki ülnök választott meg árvaszéki elnöknek, míg az ő helyébe Dr. Daimel Lajos helyezettett. A szeghalmi főszolgabíró Kovács Mihály helyébe Ambrus Sándor az orosházi főszolgabíró Eördög Lajos helyébe Dr. Bartók László és a békési főszolgabíró ifj. Jancsovics Pál helyébe Popovics Szilveszter, megyei I. aljegyző, ennek helyére Lukács Endre, Lukács II. aljegyző helyébe Wieland Sándor lett a bizottság által megválasztva.

— Fenyegető levél. Poroszlói István helybeli késes mester, »igen sürgős« jelzéssel egy névtelen levelet kapott, melynek írója lelővéssel fenyegeti őt az esetre, ha Szarvason marad. A rendőrség erélyesen nyomozza a levél íróját, eddigelé azonban nem sikerült őt felfedezni.

— Szép temetése volt Czesznak Mihály helybeli illetőségű honvéd huszárnak, kit lova szerencsétlenül össze taposott Gyulán. A nagy részvét mellett lefolyt temetési szertartás után a helybeli 1-ső zenekar gyászindulója és fehér ruhás leányok kíséretében indult meg a gyászmenet a temetőbe, hol az elköltözöttre örök nyugalom vár.

— Fogyasztási bérlet. A gyulai kir. pénzügyigazgatóságnál a fogyasztási adó bérletre vonatkozó tárgyalás 1891 évi Október hó 13-án délután 4 órakor fog megtartatni.

— Borzasztó gyilkosság. Történt Békésen f. hó 21-én. Egy Balázs Mihály nevű elzúllott, iszákos egyén valami felett össze kapott B. Szabó Istvánnal, egy éles baltával mellébe vágott, mellette lévő kis leányának a fejét pedig a szószeres örtelmében össze vagdalta. A gyilkost átszállították a járásbíróság fogságába. B. Szabó István sebe

nem veszélyes, mivel a mellesontok felfogták a balta erős csapását.

— Tűzoltó bál. A bszentandrásí önkéntes tűzoltó egyesület saját pénztára javára, tűzoltószerek beszerzésének költségére f. évi Október hó 2-án a »Népkör« nagytermében táncmulatságot tart.

— Rabló gyilkosság Folyó hó 25-ikére viradóra Öcsödön Pákozdi Lajos jómódú birtokos lakására eddigelő ösmeretlen letetsek behatoltak. Pákozdi Lajost eles fujsze csapásokkal agyon verték, s a mi pénzt s értéket tárgyakat találtak elrabolták. A tettesek még mindig — bár az előnyomozat a legerősebben indított meg, nem kerültek kézre de mint a körülményekből ítélni lehet a gyilkosságok csak is oly egyén követelhetné el, ki a házi szokásokkal nagyon is ösmerős volt.

Népi köréből Gombár György helybeli lakos. ezüstszőllői szőlős. f. hó 26-án 67 éves korában elhunyt.

Táncmulatság. A szentandrásí izraelita egyesület jövő hó 15-én táncmulatságot fog rendezni. Az ottani olvasó egyesület szinte készül egy táncmulatságra.

— Uj iparos. Adamik János helybeli lakos a fűszolgabírságtól áts mesterségre iparengedélyt nyert.

— Korházápolói és élelemzői állásra eddigelő a következő vállalkozók folyamodtak: Sztrichászi Pál és neje Golián Zsuzsi Simonyi János és Fabri János.

— A helybeli tűzoltó egyesület által megrendelt újszerkezetű tűzfeeskendő Geitner és Rausch gyárából a napokban megérkezett.

— A vámház melletti italmérési helyiséget ok. hó 1-jétől kezdve Spisjak Gyögy helybeli lakos vette ki.

— Lakadalmak. Gilyan János fia György f. hó 27 vezette oltárhoz Valach Pál leányát Marit, Kertész Elek október hó 2-án tartja esküvőjét Janota György leányával Zsuzsival.

Vásári menetrend. A mkir. államvasutak aradi üzletvezetőségének megkeresése folytán van szerencsénk olvasóink tudomására hozni, hogy a városunkban minden évben február 24, június 24, Október 19. December 21-én tartandó országos vásár alkalmából a kirakó vasarra utazó közönség részére külön személyvonat fog közlekedni a következő menetrenddel. Mezőtúr ind. reggel 6. 20. Szarvas érk. 7. 06 ind. 8. 17. Mezőtúr érk. 9. 03. Hasonló kép a mezőtúri országos vásárok alkalmával: tehát január 1. május 1. aug. 1. november 1. a következő menetrendű különvonat fog közlekedni. Szarvas indul reggel 7. 07 Mezőtúr érk. 7. 57 Mezőtúr indul este 7. 30. Szarvas érk. 8. 16.

— Szját földjéről kizárva. F. hó 27-én megjelent szerkesztőségünkben egy Zsibrik Mihály nevű szentandrásí gazda, s felkért bennünket, hogy tegyük ki az újságba, miszerint ő a szentandrásí határban lévő földjéről 12 nap óta ki van zárva. Ugyanis a dűlőt melyen hozzá férhetne földjéhez az ármentesítő társulat tulajdonát képezi, az pedig árendába kiadta és most már sem az árendás, sem a többi szomszédjai nem engedik meg neki, hogy a földjükön keresztül birtokára mehessen. A szegény öreg, míg meg kerezi a maga igazát, lóghajón lesz kénytelen földjére utazni.

— Eljegyzés. Neczka György nagylaki mészáros eljegyezte Majeresik Linkát Majeresik Soma kedves leányát.

— Nem lehet fürdeni. A Körös vizének levezetése miatt a gymnásiumi és az ugynevezett Zölduszodában a fürdés szünetel.

— Halastó. A holt Körös ügye a legutóbbi megye közigazgatási bizottsági ülésen szóba kerülván Reiszig főispán kijelentette, hogy a felsőbb hatóság foglalkozik ezen kérdéssel s tárgyalásokat folytat a holt körösnek haltenyésztővé változtatása iránt.

HUMOR.

Kórházba jutott a magyar katona. Roszúl volt, se nem evett, se nem ivott. A német felügyelő pár napig csak elnézte, de végre is lelkiismereti dolognak tartotta a beteget illetően szókkal biztatgatni: »Eszny, isznyi! Ha nem esznyi: kivisznyi!«

Ki táplálja az ég madarait? Aratás után nagy meglepődéssel gyönyörködött a gazda óriási gahona asztagaiban. Midőn az egyikhez közel jött, egy nagy csapat veréb rebtent fel arról. — »Hej — fohászkodék a föld birtokos — könnyű az ur Istennek madarat teremteni, hogyha én táplálom azokat!«

Minek ment oda? A husvéti »Paszioban« előfordul, hogy Jézust a geesemányi kertben fogták el. Hallja ezt a cigány, ki múlt évben volt a templomban husvétkor s oda szól a szomszédjához: »Hát minék ment megint oda? hisz tavaly is ott fogták el.«

Egy ügyetlen bakát kérdi egyik tiszt a rendes 25 kiszolgáltatásakor: »Hogy bírja kend jaggatás nélkül azt sok püfölést? Hiszen kérem alásan — felel a baka egész nyugodtan — ha tudnám, hogy legálább a felét lealkudhatnám a porciónak, inkább minden ütésre kettőt is ordítanék; de hát csak úgy potyára nem érdemes a torkomat koptatni.«

Hát az erős természet milye n? Egy betegnek hánytatót rendelt az orvos, és kezdte tőle három nap múlva: hogy hat használt-e az orvosság? Használt biz, az édes doctor ur, hanem fene egy orvosság volt az. Amint megittam, mindjárt vissza akart jönni, de én összeszedtem minden erőmet és egy cseppet sem eresztettem ki; ennek köszönhetem, hogy az orvosság mind benne maradt. No de használt is, hála Istennek!

A cigány az ítélet napon. Malacot lopott a cigány egy embertől, s már meg is ette, mikor kiszült a lopás. Szivére beszelt a bíró: »Szerencsétlen, mit mondasz majd, ha az ítélet napon e szegény ember előtt állasz?« — »A malacsok is ott lesnek-e az ítélet napon?« kérdé a cigány. — »De ott ám!« felelt a bíró. — »Akkor semmi baj, bíró uram! mert majd azt mondom neki: te szegény ember, itt a két malacs nese!«

Szegyellős. Loptad azt a libát cigány, hogy a köpönyeged alatt duggatod?

— Dehogyan loptam: csak sigyellem úgy meztelenül hordani!

Békülési szándék. Bíró elé vittek az almalopáson ért cigányt. Minthogy volt annyi módja, hogy megtérítse az okozott kárt, pénzbírságra ítélték — »Tökintetes bíró uram! igazítsuk úgy valahogy a dolgot, hogy én se károsodjam, s a gázda se kapjon semmit.«

Közzgazdaság.

A baromfi betegségei.

A pip.

Ez is egy olyan baj, mely igen sok apró csirkét, de felnőtt tyúkot is tönkretesz, ha nem segítenek rajta ideje korán; ez csak is a tyúkok különleges betegsége, melynek oka eddig még nincsen kellőleg és biztosan kiderítve. Okául hozzák fel a rossz ivóvizet és a viznek hiányát, a nagy hőséget nyáron, demint hogy tapasztalat szerint ezen baj olyan tyúkoknál is előfordul, melyek a legczélsezerűbb gondozásban és etetésben részesülnek, e szerint annak még más belső okának is kell lennie.

E betegség azzal kezdődik, hogy a kis csibék nem esznek, egyre csipognak, összehúzzák magokat, tollzatuk borzas, szárnyaik lógnak. Ha egy ilyen körjeleket feltűnő csibét felvesszünk és csőrét felnyitjuk, akkor azt látjuk, hogy nyelve rendkívüli hosszú és hegyén kemény fehér bőr van. Itt nincsen más segély, mint az operáció.

A ki ügyesen tud bánni az ilyenekkel kezével felnyitja a csibe csőrét, — ülbe fogva őt — s első és második ujjával megfogja és kissé meg fordítja a nyelvét, míg jobb kezével vékony, nem fölötté ős kis késsel a bőrt alul a nyelven felemeli és ujjával megfogva óvatosan lehúzza. Ekkor már készíttve legyen 10 perczenetes karbolsavoldat, vagy annak hiányában salicyl-oldat, és azzal jól ki kell mosni a csibe száját, olyan módon, hogy csőrét nyitva tartjuk efelé fordítva, s a vizet bele öntjük a míg, a vérzés elmúlik, ha ügyesen levétetett a pip, akkor néha nem is vérzik. Miután a vérzés eláll, lenmagolajjal bekentjük a sebet, a csibének pedig egy kis darab írósvajat adunk be; most boesássuk szabadon s adjunk neki enni, ha látjuk, hogy nem bírja a szemeket felszedni, akkor egy kis idő múlva ismét megfogjuk és tejbe áztatott kenyérrel, egy darabka nyers húst vagy szalonát adunk a szájába; mindaddig puha eledelt kell neki adni, a míg a nyelve be nem gyógyul.

A toroklob is a baromfi betegségek közé tartozik, melynek tisztán diphteritikus jellege van, ez is ragályos járvány, mely szintén szörnyen pusztít, ez annál veszedelmesebb, mert nem igen lehet észre venni, mikor kezdődik, a tyúk vagy más baromfi egész vigan jár-kei, eszik, iszik s pár percz múlva vége van, teste azonnal megkékül mint a kolera halottnak; ezen beteg-

ség rendesen akkor pusztít, ha kolera-járvány uralkodik s az ellen nem igen találtak gyógyszert, ezen betegségben többnyire éjjel mulnak ki a hirtelen megbetegedett állatok, úgy hogy reggelre — ha a baromfi nagy számmal van valamely udvarban — 10—20 darabot is találnak felfordulva. A boncsolásnál kiderül, hogy a gégefő és torok egészen be van vonva szívós, bűzös nyálkával épen úgy mint az embernél a roncsoló torokloknál. A mely udvarban ezen betegség kiüt, ott is legezelszerűbb az összes baromfit eladni és a legalaposabban hozzá látni a fertőtlenítéshez. Ez pedig a legújabb mód szerint a következő képen eszközölhető: Lapos edénybe néhány kanálnyi terpentínolajat öntünk s gyenge tűzön melegítjük azt a tyúkokban, hol a beteg tyúkok hálának, ha már az olajnak nagyobb része elpárolgott, akkor a maradékot öntsük a parázsra s az ől erre hirtelen sűrű füsttel megtelik. Ezen eljárást naponta kétszer ismétljük 14 napon át. Ezenkívül az őlban lévő fatárgyakat vasgálicz-oldattal kell gyakran meg mosni. Benoist, egy francia tyúktenyésztő ezen szert jó sikerrel alkalmazta, a járvány megszűnt s a még életben lévő tyúkok életben is maradtak. Egy másik újabb mód a tyúk s egyáltalában a baromfi járvány-szerű betegségeinek gyógyítására a következő. A mint a betegség kiüt, azonnal kell a baromfinak — 24 darabra egy kávéskanállal — minden héten kétszer kénkövirágot szintén a nedves eledelükbe keverni. Egy tapasztalt baromfitenyésztő azt állítja, hogy azon két egyszerű szerrel még az úgynevezett tyúkkolerát, melynek annyi baromfi áldozatul esik, alaposan meg lehet gyógyítani. A faszénport egészséges állapot-

ban is hasznos a baromfi ételébe keverni. A kénkövirágot minden héten kétszer adjuk a tyúkoknak.

II. K.

Heti piacz.

Szarvas, 1892. szeptember hó 27-én.

Feljegyzéseink a következők:

Buza legjobb 7.— kr., közepes 6.80
Árpa, legjobb 4.50. Zab, legjobb 4.60 Kuko-
ricza 4.60. Széna 3.—. Szalma 1.—. Kőszén
1.20. Marhahús —.56 és —.48. Juhhús —.40
Sertéshús —.46. Szalonna —.50. Disznósír
— .56. Napszám árak. Egykét lovas napszám
2 frt 80. Férfit ellátással 90. Ellátás nélkül
1 frt. Nő ellátással 70 kr. Ellátás nélkül
80 kr. Gyermek ellátással 30 kr. Ellátás nél-
kül 40.

Szerkesztői üzenetek.

Előfizetőkinkhez. A szerkesztőség e rovatban az előfizetők által hozzá intézett mindennemű jogi, közgazdasági, tanügyi, irodalmi stb. kérdésekre, szakférfiak meghallgatásával, feleletet fog nyújtani. Felhívjuk olvasóinkat, hogy e kedvezményt felhasználni igyekezzenek.

Sipos Soma kir. törvényszéki albiró úrnak Eger. Beesés sorait vettem. Lapom iránti jóindulatát köszönöm, s felette örvendek, hogy őnt, a neves író és költőt, s városunk hírlapirodalmának alapvetőjét, szerencsém volt munkatársul megnyerni. A tisztelet példány iránt intézkedtem, a közleményeket várva-várom.

P. Gy. A »Humor« rovat számára kérünk valamit. A beküldött egyveleg egyidőre adakta tételeit.

E. M. »Szálló darut láttam« — önképzőköri kísérlet, próbáljon egyebet.

D. 50 krajczáros bélyeg.

Szarvasi. Házberadóját, ha a bérlet tényleg

egészen megszűnt, a kir. pénzügyvizsgáztóság M-
ólni fogja.

Kivánsói. Álnevek alatt író dolgozó társaink nevét csak az esetben közöljük, ha arra engedélyt kapunk. Ez esetben kívánatait nem teljesíthetjük.

S. Az ilyenek közzétételére nem vállalkozhatunk. Ha önnek a nevezett végrehajtó ellen alapos panasza van, jelentse fel őt a szolgabírói hivatalnál. Azon kérdésére, hogy szabad-e foglaltság alkalmával a végrehajtónak az adó pénzt elfogadni és befizetni válaszuk az, hogy igenis szabad. Ugyanis, dacára annak, hogy az előjáróság megtiltotta a végrehajtónak a pénz elfogadását, ha az a végrehajtó a neki befizetés végett átadott pénzt azonnal befoglallja s mint zálogtárgyat a községhezára beviszi, ott az illető adózó javára be is fizetheti.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.

Mező-Túr érke: 10:20 „ 2:32 „

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.

Szarvas érke: 1:22 „ 5:56 „

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.

Arad ind: 8:20 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este

Csaba érke: 9:20 „ 12:50 „ 10:50 „

„ ind: 9:29 „ 1:15 d. u. 11:65 éjjel

Mező-Túr érke: 10:29 „ 2:42 d. u. 12:49 „

„ ind: 10:30 „ 2:50 „ 12:53 „

Szolnok érke: 11:15 „ 4:01 „ 2:06 „

„ ind: 11:22 „ 4:15 „ 2:21 „

Budapest érke: 1:20 d. u. 7:25 este 5:50 reggel

Budapest-Arad.

602. gy. 604. sz. 606. sz.

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 este

Szolnok érke: 3:53 „ 11:04 „ 12:35 éjjel

„ ind: 4:00 „ 11:11 „ 1:07

Mező-Túr érke: 4:47 „ 12:17 d. u. 2:06 „

„ ind: 4:49 „ 12:24 „ 2:09 „

Csaba érke: 5:52 „ 1:18 „ 3:33 „

„ ind: 5:57 „ 2:13 „ 3:53 „

Arad érke: 6:57 este 3:45 „ 5:24 reggel

Felelős szerkesztő: Mihálfi József

Lapfőlapadonosok:

Sápszky János és Mihálfi József.

Ipari szerszám újdonságok.

BÁRÁNY MIKLÓS

vas- és festék kereskedése Szarvason

a piactéren.

Vas Steier 's magyar rud-és hengervas. Acélok. Mindennemű érelemezek. Sodronyok vasból. Öntött-vasárúk a közeledő télidényre nagy raktár

vas- és öntött-kályhák

melyeket a legjutányosabb áron árusítom el, továbbá szegek kovácsolt-, gép-, sodrony-, vas és rézből csavarok, butor- és épület-vasalások nagy választékban. Szerszámok és anyagok. Mezőgazdasági gépek és eszközök ugymint a legújabb.

kukoricza morzsolók

talicskák, favillák, vízfordó-vödrök.

tökéletes konyhafelszerelési csarnok.

Pakfong, cin és acél evőeszközök és tárgyak.

Tizedes- és egyensúly-mérlegek, vas- és réz-súlyok,

mindennemű lakatos munkák, ta arék-tűzhe'yek,

dusan föl szerelt vadász-, cél- szoba fegyverek és hozzá tartozó szerelvények

Száraz 's saját törésű olaj tes' 'e', 'nyező 'agok és olajok.

pont- kiszolgálás!

3-6

König Adolf Anál

özv. Berger Gyuláné házában

kaphatók

kitűnő hegyiborok

valamint mindenféle

édesített italok és cognak. 1-1